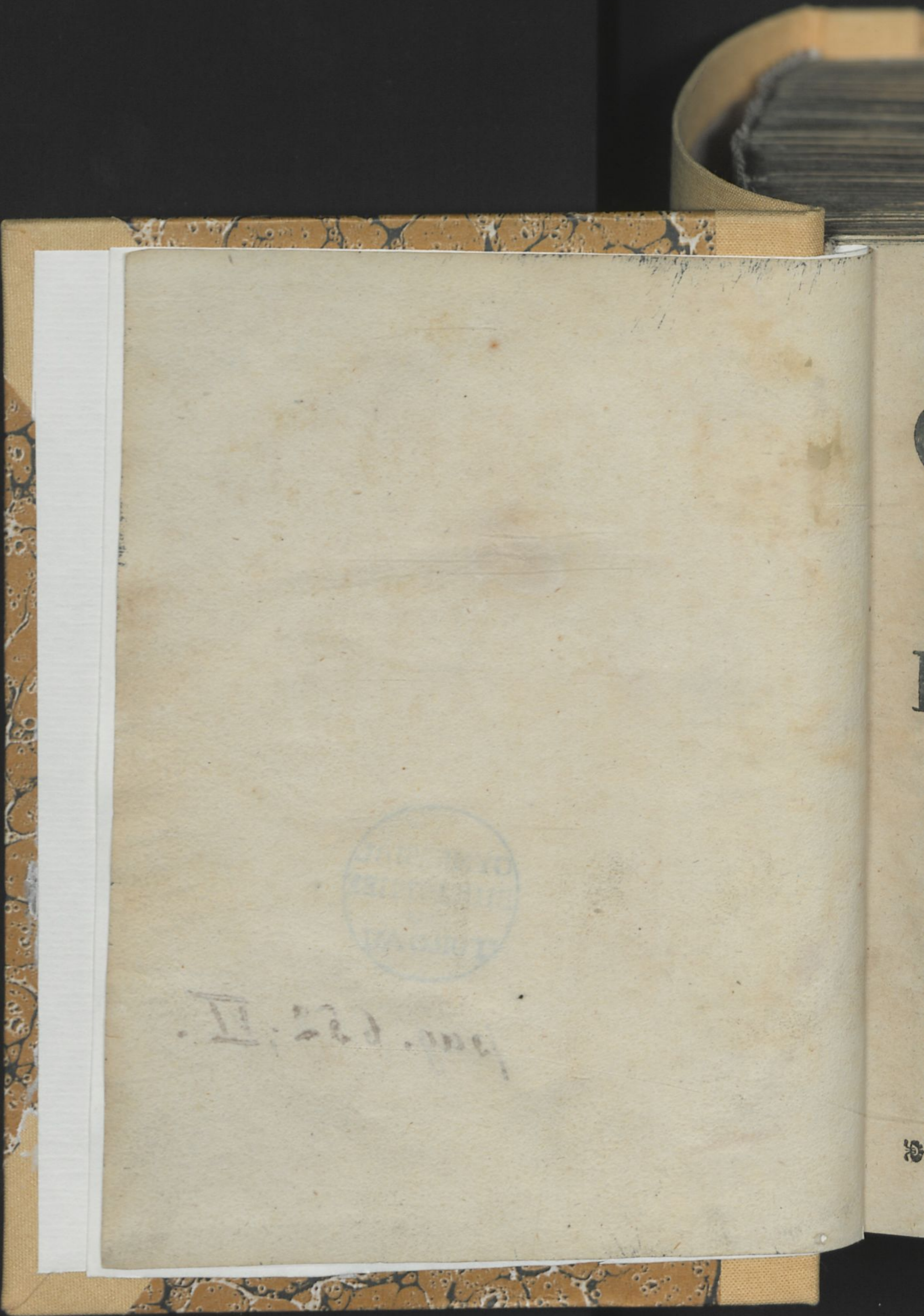

pag. 652; VI.

DE
PRIMA HEBDO-
MA DE,

16

Seu

MVNDI HOMINISQVE

ortu, & huius lapsu,

CARMEN,

scriptum

à

PAVLO DIDYMO
TORGENSI.

17

Exod. 23, & Psal. 50.

Coram Deo palmas inanes pandere
Haud conuenit: Quæ dona ferri præcipit
Ergo sibi Numen? Tagi num munera,
Gangisue? rari num liquorem balsami,
Thurisue glebas, aut Eoi vellera
Bombycis, hinc quæ circum & hinc septemplici
Getula Mæandro cucurrit purpura?
Num fortè præbendum ignibus sacris bouem?
Non hæc Deus uult dona? Cur? omnes habet,
Quas æquoris gurges uehit, quas sustinet
Tellus, opes. Ferri precem & grates cupit
Tantum sibi: cæloq; summè uiuimus
Chari; Deum si laude grati tollimus.

L I P S I Æ

Iohannes Rhamba excudebat Anno
virginæ partus 1569.

*Frequentibus sub astra laudibus voca
Nomen Dei, & iussum stude persolvere
Honorem, auara nec tibi cadat piūm
Munus sequendi cura, cuius debitor
Est omnis: haud nobis, Deo sed viuimus.
Natura nostri ergo, at Deum propter sumus
Nos conditi, ac seruit tibi terra, ut queas
Seruire caelo: Et cum suum munus colat
Mundus, tuum quaeso, ô homo, cur deseris?
Omnes profecto res, tibi quas praeiuit
Orbis, tibi ingrata uidebis noxium
Inferre mentis crimen olim, iudice
Coram Deo, mortalium vitas ubi
Discens, malis saeuus, bonis felix erit,
Iustamq; de cunctis feret sententiam.*

HONESTISSI-
 MIS, ET IVSTICIA PRV-
 DENTIA QVE IN ADMINI-
 stranda Republica Torgensi, & pie-
 tate atq; adeò omni genere virtutum
 præstantissimis Viris, Consulibus ac
 Senatoribus, Dominis & Mœce-
 natibus suis obseruantia
 summa colendis.

Flos ô lecte virum,	Culte ô virtute senatu	S,
Et magne ingenio:	Ueri ô sectator & equ	I,
Large in Pierides,	Manfue clientibus: alt	O
Insigni tollit	Cælo quem gloria curr	V:
Cui celebri genus hinc i	ngens demittitur ort	V:
Incluta quemq; deum u	oluit rex nomina ferr	E,
Totius tractans	iuste moderamina mund	I:
Ecce memor carmen	breue grato, ubi doctus opima	M
Radit Elister aquis	urbem, tibi pectore Mus	A
Deduxit: mihi dum (s	eu noctis conditur athe	R
In tenebras, somno	facit & succumbere, siu	E
Vmbra, diffundens	lucem, dispellit, & Ind	O
Quassat in orbe comas	Oriens) non excidit, isthi	C

Vota quod esse mihi	Vata iusseris omnia, CLar	O
ExortV Vt novies	Erycina optabilis aethra	N
(O quam LVX felix	a mi?) LVstrarat APRILI	S.
Blando igitur capias,	tibi servata, poemata uult	V,
Res fidum urbis habet	uigilem quem publica, consu	L
Optime, cum rerum	socijs rectoribus, at	E
Seruandi ciues	quibus haeret cura. Legeti	S,
Verbo ut Numen aquas	uacuis suspendat in auri	S:
Ipsaq; rura seras,	et aues cum pisce det und	A
Cincto orbi pelago:	radiansq; hic Cynthia lume	N
Inducat terris,	et Sol iubar efferat illi	C:
Ora virig; latum,	socia os os amabile duca	T,
Sopito hoc. Noniam	quando horrida carmine: cas	I
Corpora ceu pueri	uersaris in ignibus, Atre	V:
Hauti ut sis factus	ustum execrabile nat	I,
Vis fera sit genita	lata et Pandione, Tere	V.
Latus te fausto	iam prosequor omine, dextr	I
Tuta tue venti	Cymba aura ut carbasa tenda	T,
Et salua Rhedopes	ad aquas mala portet ab urb	E.

Prudentia vestra addictis.

PAVLVS DIDYMVS
Torgensis.

O
N
S.
V,
L
E
S,
S:
A
N
C:
T,
I
V:
I,
V.
I
da T,
rb E.
M V S

PRIMI DIES SEPTEM.

Florida iam rursus Veris se tempora pandunt,
Et Zephyri tepidis mulcetur flatibus aer,
Depulsamq; hyemem sub terras egit Apollo,
Ac blando gelidum recludit lumine cœlum,
Purius & radijs vestitur terra. solutis
Liquuntur niuib; cani de rupibus amnes,
Et grato liquidas voluunt cum murmure lymphas,
Brumali in glaciem qua frigore nexa steterunt,
Flumina: fecundi rumpunt se nubibus imbres,
Prataq; parturiunt, laxantq; tumentia leni
Arua sinus vento, putris & se gleba remittit:
Gramine pubescunt campi, halant floribus agri,
Palmes agit gemmas, viridem rudis arbor honorem.
Explicat, inq; novos credunt se germina soles:
Ore sibi nidum tignis suspendit hirundo,
Seq; refert tardis ad nota ciconia pennis
Culmina tectorum, noctemq; diemq; fatigat
Dulcisonas iterando loquax Philomela querelas:
Luxurians avido tondet viridantia morso
Rura pecus, latus & depresso cespite fultus
Cœratam upilio labris percurrit avenam
Inter oves: redeunt desuetis osibus ignes,
Corporaq; in Venerem volucres armētaq; solunt,
Et spumat dulci quoq; largius vbere mulctra:
Submittit bos colla iugo, ruptamq; colonus
Impiger impresso terram molitur aratro,

Sparsaq³ proscisis committit semina glebis :
Fluctibus insultante salum rate nauta laceffit,
Et ventis dat vela, minasq³ haud increpat ether,
Stantia precipites nec voluunt equora venti :
Lusibus exercet varijs freta mitia delphin,
Gaudet & ingentem saltu transmittere puppim :
Phoebea radijs ardet sub lampade pontus,
Et placida mirantur aque, miratur & omnis
Nereidum Phorciq³ chorus vada lumine tingi,
Et pictis tremulas sulcari nauibus vndas :
Vngue metunt læta flores per rura puella,
Et compta impediunt nexo sibi tempora seroto,
Ac pedibus plaudunt choreas, carmenq³ sonora
Voce mouent, agitantq³ iocos : sub sole frementes
Quadrupes cursu quatit, & luctantia duris
Temperat ora lupis, docet & glomerare superbos
Pars iuuenum gressus, & aquas superare citato
Et truncos saltu, & certos pede carpere gyros :
Graminco celeres pars versat puluere currus :
Retia pars tendit, saltusq³ indagine claudit,
Latratuq³ feras turbat : pars cursibus arua
Metitur : plenos funda pars uerberat amnes :
Pennigera inflexo pars tendit spicula cornu,
Lethiferaq³ agitat volucres formidine penna.
Talia dum fiunt, salicis sub tegmine fusus,
Propter aquas, pulsabo lyram, Phœbumq³ ciebo,
Bisq³ trium versu dicam monumenta dierum,
Qui primi tenerum viderunt surgere mundum,
Inuectumq³ simul malesuadi demonis eheu
Fraude malum. Sacris par est intexere chartis
Facta Creatoris, cantusq³ huic ore mouere,
Dulcibus

Dulcibus & varias numeris intendere chordas,
Grataq; multiformi meditari carmina buxo :
Deq; hominis mira deq; orbis origine latos
Ipsa monent versus iam dicere tempora : Namq;
(Credo, fides neq; vana) dies quoq; Veris ierunt,
In circumfuso simul aëre terra pependit,
Oceaniq; vagum sola fluctibus aënor obiuit,
Impendensq; incinxit humum complexibus aether.
Tu verò ò supreme Parens, ò patris imago
Et Verbum; ò veniens amborum ex ore Fauoni,
Semper honore triplex, & semper numine simplex,
Interitus simul ac Deus ortus nescie, cuius
Orbis opus : mihi sis, oro, felixq; bonusq;.
Te sine nec numeris te condere digna, nec aptis
Verba potest mea te pedibus sine neçtere Musa.

At verò centena mihi det soluere Numen
Ora licet dictis, & ahenis rumpere fortes
Pectoribus voces, omnisq; Heliconis alumna
Non renuant huc ferre pedem, Phœbumq; laceßans,
Seu ruat Oceano, seu lucem condat Apollo :
Esse tamen minimè satis ad præconia sperem
Diuina bonitatis ego : Nam sine teneri
Abnuat, haudq; Deo minor est, cepisse nec orbes
Quem cæli, nec humus ualet. Est nihil imò, suauiß
Quàm bonitas, quicquid sator est terraq; poli q;
Nilq; nisi est bonitas, quantus quantusq;. Bonorum
In partem iussit motus bonitate venire
Terrigenas, diuosq; simul, flammaq; decenter
Distinctis genios accepit sedibus aether,
Terrestres campis homines locupletibus horti.
Artificis quoq; structa prius solerte steterunt

Tecta manu, rubro quam Vir caput extulit aruo,
Et pennis vacua nitendo pependit in aura
Angelus, & cantu Verbi celebrauit honorem, (pus.
Quo constat, sola quicquid habet, & quicquid Olym-
Principio terras & aquas locus vnus habebat,
Et non discreti nebulosa volumina cœli,
Pugnantumq; simul genit'alia semina rerum.
Nullus adhuc mundum lustrabat lumine Phœbus:
Nullaq; nocturne Solari cornua Luna
Complebant radio sese: vis nulla rotundum
Aethera torquebat: fluctu mare littora nondum
Pulsabat: viridi nondum mons astra petebat
Vertice: per campos nondum flos latus hiabat,
Aut fructu grauida pandebant brachia silue.
Pontus vbi & tellus, illic erat ignis & aer,
Surgebantq; elementa inter contraria pugna,
Et tenebrosa rudem caligo tenebat abyssum:
Sacratuq; vagas super aquore Spiritus alas
Librabat, calefacta animans, exclusa fouere
Ales vt oua solet. FIAT lux, deinde Creator
DIXIT: & ecce noui rutilos mox luminis ortus
Inducit iubar, ac noctis se dimouet vmbra,
Incipit & labens procedere temporis ordo.
Lucida multorum pictas simul agmina pennas
Spirituum per inane mouent, circumq; coactas
Autorem glomerant turmas, & iussa capessunt,
Dantq; manu plausus, choreas pede, carmina voce,
Et: Sanctus, sanctus, sanctus ter es optime, terq;
Maxime (proclamant) Deus, vne et trine, stupendū
Qui nomen Sabaothis habes. tibi gloria magne
Sit genitor, cuius nullo ceu tempore duxit

Princi-

Principium, sic non cadet vlllo tempore numen.
Quod cupis id potes ipse: tua est nam posse volūtas.
Quod loqueris, fit: opus simul & vox editur. alta
Non, quod es acturus, prius est versare necesse
Mente tibi: es semper seclisq³, eris omnibus idem,
Seraq³ te canis etas non occupat annis.
Non te tempus habet: presens tibi semper it aeuum.
Totus es integritas, totus sapientia, totus
Iusticia: es bonitas totus, dilectio totus,
Pax totus, totus requies, totusq³ voluptas.
Laus tibi sit nullis V E R B V M enarrabile verbis,
Quod propria genuit par instar imaginis, intus
Se lustrans animo, se in semet mente reflectens,
Aeuum ante omne pater. licet & sis editus alta
Mente patris dicendo, tamen non extitit ante
Te sator omnipotens, aut tu genitore fuisti
Posterior: ceu, quæ iussa est modo surgere, spargit
Lux radios, nec ijs prior est tamen: extulit vnā
Se prima cum luce iubar. Nec numine maior
Te pater est etiam: magno tu numine es æquus
Parq³ patri: Summo fuit, est, erit omnibus vnum
Numen idemq³, æuis tibi cum genitore. Creatum
Per te cum tellure, maris cum gurgite cælum
Extitit, & per te cunctis addentur honores.
Imperijq³ Parens finem ceu nescit & cui,
Sic regno vitæq³ tuæ non terminus hæret.
Nec non sancte decus tibi sit simul Halitus: ardor
Mutue: perpetui fornax & fomes amoris,
Qui Patris Natiq³ pari cor fadere vincit:
A genitore simul flans atq³ propagine Numen.
Cuncta sator condit tecum: creat omnia tecum

Progenies : indiū vitam, impendisq̄, calorem.
Numen idem semper tribus est vnumq̄, : potestas
Vna tribus : tribus vnus amor : pariterq̄, voluntas
Vna tribus : natura eadem tribus vnaq̄, : iustè
Tergeminos Deus vne tibi largimur honores.
Talia dum celebrant cantu, decedere prima
Visa dies, & nox cecis emerfit ab vndis.

Dispositam hinc Verbo rerum diuūm q̄, repertor
Congeriem secuit, rudibusq̄, exemit aceruis
Aethera, multiplicesq̄, poli versatilis orbes
Suprema nullis suspendit in arce columnis.
Proximus aethereis aër leuitate locoq̄,
Ignibus est : illic nubes consistere iussit,
Humentesq̄, Notos, & agentes nubila Cauros,
Humanasq̄, metu sternentia fulmina mentes.

Ecce autem, ante alios roseo spectabilis ore,
Dux superūm imperij caco raptatur amore,
Insanoq̄, tumens fastu diuina recusat
Iussa sequi : nec ei socij pauca agmina iungunt.
At pater omnipotens torsit iactante trisulca
Tela manu, victosq̄, animis & vana tumentes
Sub tenebras Erebi flammato turbine adegit.
Sape ita, cum Boreas gelido sese extulit antro,
Impulsum rapida peruerit inane procella,
Incumbitq̄, fremens, pulsasq̄, per aethera nubes
Insequitur : totoq̄, fugam dant nubila caelo.
Inferniq̄, polo deiecti horrenda sub antro
Vincla gerunt, nec ijs vnquam cruciata relinquit
Pectora iudicij metus intolerabilis : olim
Quod feret aeterni sata regis mente propago,
Cum patre perpetuas quæ rerum versat habenas,
Et ter-

Et terras ditio tenet, cœlumq̄, fretumq̄.
Altera iamq̄, dies pelagi se condidit amne.
Pòst exiuit aquis inculto corpore tellus,
Et mundi in medio sedem sibi legit & imo
Ponderibus librata suis: diuinaq̄, mirè
Orbis in integram glomeravit dextera formam
Lata sola, & pelagi, fluctus voluentia, circum
Aequora diffudit: multisq̄, anfractibus ingens
Ambijt incinctam, curuaq̄, coercuit vnda
Gurges humum, validoq̄, hinc obijce clausit et illinc.
Extendi incipiunt campi, subsidere valles,
Et cœlo montes scopulosa cacumina tollunt
Inde, & frugifera superas nituntur ad auras
Verticibus siluæ, & viridanti culmine nutant.
Nec non graminibus pulcrè vestitur & herbis,
Pingitur & naris vario oblectamine tellus.
Purpureus rupto tenerum Narcissus amictu
Detegit hîc caput, & tenet altè colla papauer,
Et subitò ad frondes nemorum se subijcit altè
Implicitis tumefacta cucurbita ventre flagellis:
At geminum rosa cum violis decus explicat illic,
Et gremium argento plus candida lilia pandunt,
Rosmaris & latè cum nardo iactat odorem.
Hiq̄, pyra aspectu morsum inuitantia pendent,
Ac varijs mali pomis onerata remittunt
Brachia, quæ nitido vincant conchyle rubore,
Et quæ luteolis certent flauedine calthis:
Illic balsameum sudant arbusta liquorem,
Roscidaq̄, arboreo stillant de cortice mella,
Pulcraq̄, multiplici pubescit uinea foetu.
Obliquas calamis quoq̄, pratextentia ripas

Voluun-

Voluuntur resono per campos flumina lapsu,
In laticem sub humo dum frigore cogitur aër:
Et scatebra erumpunt sese, fontesq₃, lacusq₃:
Qui partim sorbentur agris, se gurgite partim
Condentes pelagi pro ripis littora stringunt.
Tertia nox fuscis terram hinc amplectitur alis.
Dein vagus Eoo Sol ethere lampada tollit,
Et celeri magnum curru metitur Olympum,
Ac sibi subiectis prabet noua lumina terris.
Perq₃ bis vt senas cursum contenderat horas,
Virgineos effert mox Luna argentea vultus,
Humidaq₃ integro gelidum dat lumen ab ore,
Obscurisq₃ vices per noctem seruat in vmbriis.
Accendit rutilos caelo simul Hesperus ignes
Astrorum, & geminus pulcro distinguitur axis
Ornatu. Latus sociata per astra secatur
Limes in obliquū: & quater hic tria sidera pascit:
Arietis auratas spargentia cornua flammis:
Tergaq₃ conspicui septena Pleiade Tauri:
Et duplex signum: & calidi rubra brachia Cancri:
Rumpentemq₃ aestu cum Virgine rura Leonem:
Chelasq₃: obliquos minit antem & Scorpion ictus:
Cumq₃ Sagittifero Capricornum: vndasq₃ gerentē:
Crebraq₃ soluentes in rorem nubila Pisces.
A latere expertes surgunt hinc equoris Arcti:
Has fluij in morem sinuosus flexibus inter
Labitur, & quino pulcre fulgore notatum
Ad caudam magna caput Anguis porrigit Vrse.
Plaustra sequētis habens formam stat deinde Boo-
A tergo posita iacit aurea gemma Corona (tes.
Splendorem: curuoq₃ genu vestigia figens:
Et

Et colubri variata manu qui colla tenere
Cernitur: ac nerui Citharæ: cumq; Alite Cepheus:
Cassiope: Vector: Perseus: Aquila ignea: Telum:
Pegasus: Andromade: Delphin: Deltoton. At inde
Obliquo nitens mucronem attollit Orion
Corpore: quem Procyon flammam ore secutus anhe-
Quiq; siti torret, raptis humoribus, arua (lat,
Sirius: hunc autem lassato corpore nunquam
Curriculum sedans Lepus, & simul excipit Argo
Littora iam tangēs: tum dorso extenditur Hydrus,
Erigit & sese Chiron, seq; excitat Ara,
Et late radios splendentia Pocula iactant,
Quæ Coruus post ore petit: se deniq; Piscis
Porrigit, & Pistrix immania terga resoluit,
Eridanusq; sinum pandit. Sol omnia verò
Tempora cum Luna regit: & nunc cornua Phæbe
Induit, integrum rursus nunc alligat orbem,
Atq; reuertentes plena vi colligit ignes.
Sol at vbi primos cursum reuocauit ad ortus,
Purpureo insignit nubes Aurora colore,
Disycit & sparsa nigras fulgore tenebras,
Prataq; ros inuat, ac stellas quasi Lucifer albo
Clarus equo fugat, & statione nouissimus exit.
Iamq; halat nebulas tellus, & flumina voluunt
Cum pelago fumos, raptisq; vaporibus altè
A stellis & Sole simul subtexitur ether.
Dissultantq; polo fremitus, & murmura miscent,
Horrisonusq; crepat fragor, atq; ruente cientur
Concussa tonitru nubes, & fulmine ruptæ
Flammifero cælum percurrunt lumine rime.
Diuersas etiam ventorum impellitur aër

Flati-

Flatibus, Auroræq; truce[m] domus accipit Eurum.
Ore serenato sese igneus halitus effert,
Et letus siccas iactat per inania pennas:
Non variant macula vultum: semperq; salubri
Incumbit terris, & flores educat aura
In pratis, multumq; arentia nubila torquet.
Proxima sunt Zephyro, quæ decedente tepescunt
Sole, loca: Hic, tepido suffusus lumina rore,
Flamine mulcet agros, & lenia frigora spirat,
Textaq; ludentes vario de germine ferta
Impediunt crines, & plaudunt molliter ala.
Horrifer Arctoam Boreas inuadit at oram,
Ingenti concreta riget cui frigore barba,
Et coma duratis stat vertice cana pruinis,
Flantq; gelu nares, ac voluunt murmura fauces,
Et rigido nix sparsa iacet cum grandine tergo.
Omnis eo abruptis horrescit silua procellis
Spirante, & sonitum saltus montesq; remittunt,
Pratisq; arboribusq; sui rapiuntur honores.
At tellus habitanda Noto contraria cedit:
Cui pluuijs coma fusa madet, nimbiq; calente
Precipitant mento: cui rorida tempora densæ
Inuoluunt nebula: cui nubes lumina circum
Caligant, & hebent aures, & plurima torquet
Sæpe caput vertigo: pigris qui tardus it alis,
Vndantesq; hyemes agit, & caua nubila rumpit.
Aequora mox pellunt pinnis ac flumina pisces,
Et varijs placidas exercent lusibus undas.
Nubiferos vasta montes imitantia mole
Spumanti horrisonos Balenæ pectora fluctus
Proscindūt, frontis per & ampla foramina reddūt
Absorp-

Abforptum vomitu pelagus : lasciuus & altè
Delphinus celeri sese dat in aëra saltu :
Et, c. etos imitata, salum quoq³, naribus efflat,
Mugitusq³, truces dat Phoca informis, & instar
Marmoreæ tollit per aquas arrecta columna
Corpora Phyfeter, multoq³, os turbine anhelat :
Et longo gracilis scindit freta limite Pristix.
Præterea liquidas pennis nituntur ad auras,
Cognato ex vndis genitæ cum pisce, volucres.
Fluminibusq³, auium sese pars credere gaudet,
Et pedibus pendere vado, fluuiioq³, lauandum
Obiectare caput, blandoq³, infundere largos
Sub Phœbo latices humeris : pars gestit opaca
Cantibus argutas sub fronde inflectere voces :
Pars latebras vestigat : ouat pars gutture: ducens
Pars iter in gyros prædam circumspicit : inter
Se pars vulnifici decernit acumine rostri.
Cum niueis leto dat anas in flumina cygnis
Se iactu : vitreo corpus simul inijcit amni,
Et mergit caput, & sparsum ceruice liquorem
Nunc anser recipit, prona nunc defluit vnda.
Aethera vocali Philomela carmine mulcent,
Et concinna loquax rauco modulamina cornix
Garritu, & nemorum rumpunt conuicia picæ.
Multa sonant & aues, nostræ queis vocis imago,
Et virides plumæ, & croceo lita rostra colore.
Ingluue insignes vmbris nigrantibus horrens
Lucus onocrotalos tegit : antraq³, bubo frequentat,
In fletum longas noctu ductura querelas :
Quaq³, ferunt aquilas ad campos aëris alæ,
Præcipites quatunt pennas per inane columbæ :
Senaq³

Sæuaq̄, cum miluo confert certamina coruus.
Excutiens cristas, aduerso Sole, rotata
Sidera miratur cauda gemmantia pauo,
Lumina deformes donec demittit ad vngues.
Huc illuc aciem protendit ab arbore vultur,
Si qua videre queat, sedeant qua gutture grata:
Seq̄, leuis ripas alis & littora circum
Librat, & incautas mergus petit ore natantes.
Sextaq̄, iam radijs tenebras disperferat Eos,
Matura reuoluta dies & luce ruebat:
Quadrupedes miro cum partu iussa repente
Terra dat, atq̄, feras siluis immittit & agris.
Terribiles pennis gryphes iuga celsa sequuntur,
Et magnis validas agitant clangoribus alas.
Stat medio leo rex nemorum, gaudetq̄, comantes
Excutiens ceruice iubas, impulsaq̄, vasto
Aura furit fremitu: cauat alta cuniculus antra:
Nituntur pedibus montis sub culmina dama:
Acer agit leporem cursu vulpemq̄, molossus:
Arboreas mutant frondes saliendo sciuri:
Agnæ pauet: toruo barrhorum corpora visu
Rhinoceros obit: in latebras se conicit vrsus.
Collectum voluens sonipes sub naribus ignem
Luxuriatur equus, flauisq̄, insultat arenis,
Et varios sinuat gressus, ac verberat auras
Calcibus, atq̄, iuba ludunt per colla per armos.
Terga hirsuta fricat, ferus ore, sub ilicibus sus,
Et sparsa per humum dentes in glande fatigat.
Præcipitis saltu capricornus vertice rupis
Se iacit in valles, & fulcit molliter vnco
Membra leuis cornu: celsiq̄, in cornua cerui

Prata

Prata fuga carpunt, densatoq³ agmine velox
Quadrupedante citata solum quatit vngula pulsu.
Lasciui teneris luçantur frontibus tædi:
Bos herbas vaga carpit agris: in prælia tauri
Frontibus incurrunt, & inertia vulnera miscent.
Quid? quod agunt lusus culices: glomerantq³ coruscū
Agmen apes, magnasq³ trahunt per inania nubes:
Et gracili texens deducit araneus arte
Fila sibi: versantq³ atro se pulvere vermes.
Impendensq³ è nube super non irrita promit
Dicta Deus, radijs ardenti lucis & auro:
Crescite, per totamq³ genus diffundite terram.

Tandem, compositus limo sapienter, Adamus,
Vitam afflante Deo, sese in femur attulit ecce,
Nudus membra, genas roseus, vestitaq³ flauus
Tempora, florentisq³ insignis honore iuuenta,
Auctorisq³ animo similis prudente bonoq³:
Nomen & à gleba trahit, è qua ducitur ortus.
Perpetuoq³ sator dat ei terramq³ fretumq³
Imperio premere, & subitis fidentia pennis
Agmina, cumq³ feris pisces dititione tenere,
Et quæcunq³ sali fert monstra sub æquore gurges.

O salve mihi prime parens, qui Numine summū
Gessisti tribuente decus, cum prole Creator,
Cumq³ Vigore sacro (quibus vnū numen & æquū)
De te fingendo non dedignatur habere
Consilium: (sine quo cum terra extunditur æther:)
Parua Dei in te nec vestigia pandit imago.
Mens patrem, Natumq³ animus, Flatumq³ volūtas
Recta refert, quam nulla tibi compescit habena.
Es rerum finis, cælestū es meta laborum,

B Deli-

Deliciaq̄, & amor Domini, Dominiq̄, voluptas.
Datq̄, Deus mortis tibi conditione vacare,
Imperioq̄, maris simul aruorumq̄, potiri.
Grataq̄, venisset lustris labentibus atas,
Qua, numero inserto superum cœliq̄, vocato
In sedem, tibi dein vita immortalis iisset.
Felix, ô nimium felix cum stirpe fuisses,
Et tua non vllus rupisset gaudia luctus,
Si tecum pacto mansisset firmiter vxor,
Nec mali vetitos per cor traxisset amores.
Post igitur tetrâ animi flexere ruinas
In vetitum sese, & mentes sepsere tenebrae:
Pugnantesq̄, Deo vertuntur pectore sensus,
Illud et impurus vocat in contraria motus:
Tum stimulos vertit scelerum sub corde libido,
Turpis & indomitos amor implicat ossibus ignes.
Tu vero, cuius fastum præcordia sumunt,
Terrigenum gens, pone animos, staturq̄, remitte,
Sisq̄, memor, sese vnde tibi demittat origo.
Nec poterunt ortus obliuia magna venire,
Dum vaga cotidie terra vestigia ponis,
Corpus homo gerit vnde: solo tua lumina fige,
Quod tibi membra dedit. Cur tanta superbia vano
Corde tumet, cum sint tua nil nisi corpora puluis?
Vultum ad purpureos eadem quoq̄, deijce flores,
Quos, Zephyri laxata auris, Phœboq̄, remissa
Vere nouo, per prata solet submittere terra:
Nam flori es similis, picto qui tollit in horto
Versicolor sub sole caput, placidumq̄, sereno
Lumine dum cœlum nitet, oris seruat honorem:
Sed languens cadit, omnis vbi ruit imbribus æther,
Aut

Aut vbi turbatas concurrunt seuæ per auras
Prælia ventorum, vel pubes rustica quando
Herbida dentatis rura insectatur aratris.
Salve iterum iam prime parens, de sanguine cuius
Dein populi vastum tot surrexere per orbem.
Est nemus, irriguis vbi latè Edenia campis
Se tendit plaga, quam primos super ingerit ortus,
Exerit equoreo cum lampada gurgite Phœbus.
Conferit hic radijs æther purissimus agros,
Præstantes nec opes vllum magis educat aruum.
In medio vitæ petit astra cacumine lignum:
Aëreas sese quod iuxta agit arbor ad auras,
Noticiam præui præbens rectiq; datura
Hæc erat exitium fructus carpentibus arbor:
Illius at fetus aluo quicunq; dedisset,
Huic nec sparsisset gelido candore senectus
Cæsariem, vultum nec ruga senilis arasset,
Cessassent validas artus nec carpere vires.
Præterea vitreis per campum argenteus vndis
Quatuor in partes ruit & discurret in ora,
Et per inundatas fons torquet flumina terras.
Septeno Phison, æstu sola torrida circum
Hevila, assurgit fremitu, sub gurgite cuius
Cerulea sappheirus ponti, flammamq; pyropus,
Chrysolithusq; imitans aurum fulgore, superbit.
Aethiopum lætas sulcant vada Gaonis oras,
Plurimaq; illius nutritur in amne papyrus,
Et multus crocodilus aquas ac littora seruat.
Assyriam Tigris lambit, qui prouocat auras
Cursibus, atq; greges, qui pennis aëra findunt.
Vicinum Euphrates vndis amplectitur orbem.

Huic Superus dominū Pater horto imponit Adamū.
Dumq̄, latus molli iuuenis deponit in herba,
Quā gelidas hirsuta comis pyrus explicat umbras:
Numinis hortatu, dextra lauaq̄, frequenter
Stant pecudes circum placida, rabieq̄, tumentes,
Et pennis volucres supra caput aëre pendent,
Atq̄, salutantes resono dant carmen ab ore.
Quaēq̄, ambita mari fert cunq̄, animalia tellus,
Conueniente viri prudentia nomine signat.

Fertq̄, dein lento per agros vestigia passu
Et siluas spaciatus homo, stillataq̄, ruptis
Balsama corticibus, plenisq̄, fluentia riuus
Vina simul, nectarq̄, faui, myrrhaēq̄, liquorem,
Germinaq̄, & saltus cum fructibus admiratur,
Graminaq̄, & nullo natos de semine flores,
Scindentes & aquam pisces, auramq̄, volucres,
Mitiaq̄, omnigenūm truculentaq̄, secla ferarum,
Et tam diuerso varias in corpore vitas,
Immotaq̄, vices variantia sidera lege.
Nec satis est vidisse semel: iuuat vsq̄, tueri,
Et laudes celebrare Dei, cantusq̄, ciere.
Responsant nemus & fluuij, sonituq̄, resultant,
Leticiaq̄, fremunt, vocemq̄, sub aethera iactant.
Carmina dicenti blanditur murmure lucus,
Culinaq̄, accuruat flexis sublimia ramis:
Exiliunt, viridiq̄, alludunt vertice montes:
Indulget placido Zephyri leuis aura susurro,
Lenibus & ducunt laticem stridoribus amnes,
Ac fremitum nitido dant stagna virentia musco:
Applaudens agiles magnis clangoribus alas
Quassat auis: blandam praeexit floribus umbram,
Concu-

Concutiensq; sinum vernos humus afflat odores.
Hæc inter, qui cuncta suo sub Numine torquet,
Rex pater: vt sit homo solus, non expedit: inquit:
Illius lateri mulier societur oportet,
Qui cum perpetuos ducat feliciter annos,
Et fiat quoq; prole parens. Nec plura moratus
Mandat, vt in tenero componat cespite somnus
Corpus Adæ, & densa nocte obruta lumina soluat.
Ad gelidam longis sub mota recessibus Arcton
Stat specus, irriguo sedes habitata sopori.
Frigida nox cæcis intus circumuolat umbris,
Halat & humentem tellus laxata vaporem:
Nec tenebras pellunt radij, seu, lucida cogens
Sidera, purpureo nubes Sol inficit ortu,
Et nitidum vehit axe diem: seu spargit vtrumq;
Oceanum iubarè, & medios agit æthere cursus:
Siue diem clauso properat componere cælo.
Perpetuò rupes agit alta silentia, primæ
Quæ nec lucis aues vocali gutture rumpunt,
Nec fera, nec venti, moti nec flamine rami.
Riuus aquæ curuis per humum sed flexibus errat,
Et crepitante vadum somnos inuitat arena.
Nulla fores claudit sera: surgit ad ostia passim
Herba soporifera, & multi sine nomine flores.
Pullus at in medio sese thorus erigit antro,
Languentes recubans vbi somnus subleuat artus,
Præcinctus gelidam bi colore papauere frontem,
Pax animi, requies rerum, curaq; leuamen,
Suauiter exhausto qui mulcet fracta labore
Corpora per terras. Iuxtaq; extenditur arbor,
Luxurians latè ramis, per brachia cuius

Somnia multiplices harent imitantia formas:
Tot numero, conuexa vehit quot sidera caelum,
Et quot alunt virides vasto rubra littore iuncos
Aequora. Mox stratis Somnus se corripit autem
Ipse sibi excussus, cacaq; e rupe vocatus
A genio, ad fluiuium Gangis vestigia torquet.

Phisonium malus se subijciebat ad amnem
Alta caput, truncumq; teres, de vertice cuius
Guttare vernabant volucres, & lata cadebat
Vmbra: & iam medium caeli Sol hauserat orbem
Saxaq; per labens gratos dabat vnda susurros.
Hic iuuenem fuscis arctè complectitur alis, (xii)
Membraq; propter aquam requie per gramina la-
Somnus, & in multam condit cito lumina noctem.
Dumq; ita fusus humi somni vir munera, carpit,
Diuinusq; sopor toto proflatur ab ore:
Costa viro surrepta (Dei sic mente voluntas
Sederat) in formam se virginis induit ecce,
Et nata coeunt lateris mox vulnera carne,
Vlla nec infusam rumpunt tormenta quietem.
Non hac deinde magis nymphea spectabilis vnquam
Est data femineo vite sub lumina partu,
Aethereo qua terra patet porrecta sub axe.
Virginis eximium toto decus enitet oye,
Et gena purpureos albo dat mista colores,
Ceu si sanguineo quis ebur violauerit ostro:
Marmoris instar habent leues eborisue lacerti,
Collaq;: certantes calthæ caracæ capilli
Inuolitant humeris, penè & vestigia verrunt,
Diuinumq; simul spirant de vertice odorem
Ambrosia, letiq; oculis afflantur honores:

Compo-

Compositus gracili calicem sub pectore venter
Aequiparat, surgensq; sinum tumor excitat apte
Lacteus, atq; onychem vincunt albedine crura.
Sub pedibus ridet tellus, & gratia mire
Subsequitur, quacunq; mouent vestigia planta.
Plura quid? in cunctis amor excubat artubus. omnes
Quis vero dotes animi quis carmine dicat,
Quas capere haud mentis iam coniectura valebit?
Soluatur vt somno, pulcraq; in virgine figit
Lumina Vir, subitam succenso pectore flammam
Accipit, & subdit castos amor ossibus ignes,
Taliaq; exemplo sese os in verba resoluit:
Tu de carne mea caro, tuq; os es osse puella,
Ergo viri in nomen post famina qualibet ibit.
Vnum ambobus erit corpus, mens vna: nec vnquam
Excutiet vestri cura o concepta Parentes
Federa connubij. Sic fatur latus, & imo
Pectore fixus amor magis ac magis aestuat intus,
Expleriq; oculi nequeunt, & suauia ferre
Totus auet, teretiq; innectere brachia collo.
Nec non virgineis arsit manifesta medullis (rit:
Flamma quoq; & labefacta calor per corda cucur-
Nigra^{ntem} rutilo velut ignea tingere nubem
Lumine rima solet, quam mota tonitrua rumpunt.
Mox vero coeunt amborum in federa dextra,
Hancq; Deus leta vocem dat pronubus ore:
Quos iungit Dominus, nulli soluentur amores.
Crescite, & in cunctas vestri ius porrigat orae
Imperij sese, domitamq; animalia vestro
Ceruicem dent cuncta iugo, quam machina late
Se mundi vobis habitanda sub aethere pandit.

Sic ubi fatus erat, socia captata maritus
Impedit amplexu colla, oreq; basia libat.
Cumq; polo plaudens hymenaeum terra celebrat.
Altera post quintam se caelo aurora mouebat,
Purpureoq; sacra lucis iubar axe uehebat,
Conditam qua requiem mundi post tecta petiuit,
Et voluit grato laudem sibi carmine ferri,
Omnia sub pedibus cernens vertiq; regi;
Terrigenum diuumq; sator: cum iura dat idem,
Eq; polo attentas vox talis fertur ad aures:
Hac est magna dies, quam sanctam semper habebo,
Semper honoratam: mihi nam dedit illa quietem,
Arte laboravi postquam terrasq; polumq;
Bisq; homini ternos operando condere soles,
Figendoq; licet plantas, agrosq; colendo:
Septimus at placitum superis persoluet honorem,
Consuetoq; dies operi indulgere vetabit.
Hoc autem repetens iterumq; iterumq; monebo,
Ne mediae veritas quis dentibus arboris escas
Occupet: illius fructum qui merserit aluo,
In caput istius regnum Necis omnia stabit
Per secla. Hac rapida caelum vertigine torquens
Rex ait, & magno tremefecit sidera nutu.
Terrore hic gelidus coit in praecordia sanguis,
Dant & in ingentem sese mea pectora luctum,
Largaq; per vultum lacrymarum flumina voluo,
Igneſcuntq; ira simul, & dolor ossibus ardet:
Dum subeunt fraudes Erebi, quibus turpiter actus
In scelus Edeno primus sese exiit agro
Cum socia, tantasq; Dei sub mentibus iras
Arrexit pater: ut cuncti peccata nepotes

Cogan-

Cogantur luere, & seuas expendere pœnas,
Ex iusto superi nec corda furore residant
Antè patris, genibus supplex quàm brachia natus
Tendat, & infirmos hominis collectus in artus
Haud animam in trunco sua dare morte recuset.

Sol medium torquens cursum collegerat æstus,
Perq̄ vagata nemus mulier dum frigora captat,
Purpureosq̄ legit flores, & carmina cantat :
Rex Orci, inuidia stimulus quem seuus agebat
Immanisq̄ odij, torua exiit ora nefando
Fraudem consilio versare aggressus & astu,
Et pulcram colubri speciem furatur, & ante
His oculos nympha sese cum vocibus offert :
O qua te mulier, quanam dementia cepit,
Dicta Creatoris trepidanti vt mente reponas,
Qui, vetito vt morsum fructu auertatis, atroces
Incutit ore minas, quas non res vlla sequetur?
Par superis erit, hac dentem qui fixerit esca :
Sed facile non fert similem Deus, inuidet ergo.
Tuta times: carpas nunquã mala mala: quid heres?
Non mox aure tibi dicta hæc sedisse pigebit,
Et suauem illicita vulsisse ex arbore fœtum.
At mulier, dira sub pectore saucia cura,
In varias animum partes rapit : anguis amica
Pertentant dubiam verba hinc dulcedine mentem,
Illinc cœlicolũm monitus ac iussa recursant.
Sic, vbi cœruleas in nubes cogitur ær,
(Imbriferum Ver quando ruit) densat aq̄ pendent
Nubila, nigrescitq̄ æther, cœliq̄ ruina
Impendet : gelidas siccos laxata sub auras
Terra salumq̄ simul fumos ac flumina mittunt :

Luctantesq; agitata dein per inania venti
Prelia diuerso vi multa à cardine tollunt.
Humentem picea vultum caligine tectus
Hinc ruit, & tepidis sese Notus incitat alis,
Et tempestatem grauidis glomerare nigrantem
Imbribus ex alto nubes collecta minatur.
Frigidus Arctois illinc at surgit ab oris
Horrifero Boreas flatu, & contraria torquet
Bella furens, sauitq; feris stridoribus aer.
Stat cœli in medio facies incerta, soluto
Nec siccus pluuias Aquilo sinit aethere rumpi,
Dispergi madidus campos nec in aëris Auſter
Nubila permittit. validis hic flatibus horret
Turbineam torquens hyemem: sed & ille furenter
Insonat, haud fugiens armis incumbere contra,
Exercetq; suas vrgendo prelia vires.
Non secus hinc geminis curarum & tunditur illinc
Fluctibus, & magno cor nympha carpitur æstu.
Ad non concessos tandem fert brachia ramos,
Pomaq; dat ventri iusso cum coniuge virgo,
Fœmineis præbet qui stultè hortatibus aurem:
Hic nouus ingentem pudor ori subiicit ignem,
Nuda vbi membra vident: & nexis frondibus ambo
Impediunt femur, atq; fuga trepidantia mandant
Corpora, seq; abduunt luco. At simul aëra Vesper
Temperat, impulsis tempeſtas plurima siluis
Incubat, atq; venit fragor, & vibratur ab alto
Fulgor, & horrendo cœlum furit omne tumultu,
Et media iratus nimborum in nocte coruscum
Fulmen agit dextra, & vasto Pater intonat ore:
Heu, cœlestis vbi nunc est homo mentis imago?

Va ti-

Vae tibi Adame, tibi coniunx, vobisque nepotes.
Sic ait indignans, iterumque immaniter aethram
Increpat, & tonitru nubes quatit. altera deinde
Excidit, atque homini vox poenam indicit & angui:
Dira tuis scelerate cano ceruicibus anguis:
Pulueribusque immunda famem tibi terra domabit,
Et per humum tardos longam porrectus in aluum
Vsq; trahes orbes: nec proles Virginis vnquam
Dein pacem geret, aut se tecum in foedera mittet.
Diuinus sed colla premet tibi fortibus Heros,
Progenies Nymphae, pedibus, morsusque subibit
Calce tuos tamen, vt vincantur Numinis ira.
At tibi, capta dolis, totis dolor artibus vxor
Ardebit, grauidata tibi cum viscera fetus
Tendet, & ingenti solues discrimine partum.
Praeterea domini patieris iussa mariti,
Cogerisque vno pendere illius ab ore,
Eius & ad solum mores componere nutum.
Infelix vero te propter terra iacebit,
Qui mea blanditijs temerasti illectus Adame
Iura, nec, assiduo nisi sollicitata labore,
Arua dabunt victum: surgent lappaque, rubique,
Sudantique tibi viles stimulantia culti
Solabuntur opes ruris ieiunia, donec
Te reddat terra necis inclementia: rursum
Puluis eris, quia puluis eras: culpaque manebit
Debita poena tua cunctos a stirpe nepotes.

Hac vbi dicta, manu strictum rotat igneus enses,
Immititque fugam Cherubus mortalibus: vna
Pellitur obscenam serpens iam stratus in aluum,
Et lingua micat, ac longos dat corpore tortus.

Mugi-

Mugitum ciet omnis humus, cautesq; tremiscunt,
Omniaq; horribiles fugientum rura labores
Terrigenum, & celso miserantur ab aethere stella.
Pratexit nigrante caput ferrugine Titan,
Astrorum decus, & lati fax publica mundi,
Tristis & Hesperio properat se condere ponto.
Insonuere Noti, tenebris & inhorruit aer,
Et largas visum in lacrymas se soluere caelum.
Stant mæsti, gemitumq; trahunt stellantis alumni
Aetheris: hos inter turbati hominumq; Deumq;
Regnator luctus animi testatur & iram.
Qui tamen inceptum submittit prole furorem
Dante preces, & se victusq; volensq; remittit,
Prosequiturq; homines venia, ius omnia quorum
Debebat Mortis regnum per secula habere
In capita, aternasq; vsto quos pascere flammæ
Corpore, quæ Stygijs fornacibus ignis anhelat,
Par erat, & diras sub pectore voluere curas.
Mox quoq; felici sera non penetrabilis agro
Additur, & Stygijs rumpuntur claustra barathri,
Et se fert superas atra cum Morte sub auras
Rex Erebi: denso quem stipant agmine circum
Tormentis lacerae pœnæ: & vix corpora Morbus
Aegra trabes: lacrymisq; lauans velamina Maror:
Et ducens gemitum, ac rumpens suspiria Luctus.
Vngue notans, rapiensq; comas à vertice Plangor:
Corq; premens, æstuq; coquens miserabile Cura:
Cinctaq; Fraus nebulis caput: & sudantia fractus
Membra Labor: cuiusq; mina stant vultibus, Ira.
Pauperiesq; simul malesuada: horrendaq; tollens
Mille

Mille polo Viciū capita : atq; tremētia presso
Membra leuans baculo , ac votis necis vsq; Senectus
Fata vocans, cadit in pectus cui squallida longæ
Canities barbæ. nec non Mars improbus, atro
Fedatus multum tabo, latisq; notatus
Corpore vulneribus, ferroq; timendus & igne.
Hei mihi, dant quantas terris hæc monstra ruinas?

Præterea nitidi florentia tempora Veris
Contraxit, longumq; Deus dein quatuor annum
Per brumam spacys, & Ver exegit, & æstus,
Frigoraq; Autumni. Gelidis modò cana pruinis
Hinc igitur iam stat tellus, & flumina cogit
Acris hyems, cautes rumpit, sola frigore claudit,
Spargit humum niuibus, seuo aëra turbine verrit,
Nudatisq; suum siluis populatur honorem,
Et via tuta rotis fit, vbi ratis antè cucurrit.
Arboribus frondes, campis modò redditur herba :
Palmite gemma tumet : surgunt sata : dulce volucris
Per ramos latitans carmen meditatur : arundo
Pastoris teritur labris : plena vbera vaccæ
Demittunt : spumasq; annexus nauita torquet,
Linteaq; intendunt Zephyri, terræq; recedunt.
Nunc flauente seges campis se tollit arista,
Incuruasq; vocat falces, & spicea messor
Arua manu populat, candet feruoribus aër,
Exercentq; sitim fauces, & pascua rores
Refficiunt nocte, & tunsis gemit area culmis.
Nunc quoq; de cussis sternuntur gramina pomis,
Et redolens plenis spumat vindemia labris,
Rusticus & molli redimitus tempora vite
Dat motus incompósitos, ac carmina dicit,

Pressa-

Pressatōq₃ pedes malè fert persusus Iaccho :
Et calamo insidias pedicāq₃ volucris auceps
Molitur, vertitq₃ iterū boue rura colonus. (lissent
Quid? quòd et arua negāt victū, quæ cuncta tu-
Sponte sua, & steriles campis dominantur auenæ
Cum vepribus dumisq₃, lupiq₃, vrsiq₃, iubentur
Prædari, & liquidi reprimuntur flumina vini,
Et mel decutitur folijs. Homo deniq₃ totus
Nititur in vititum, scelerataq₃ pectore versat.
Nec quidquam in melius speret quis posse referri,
Donec, sortitus mundo fata vltima tandem,
Cum cælo dederit totum Deus ignibus orbem.

Cum socia verò quæ Vir suspiria rumpit?
Quosq₃ dat in luctus animum? & quàm longa do-
Noctes atq₃ dies seuit sub pectore cura? (lente
Purpuream mæstis incendere questibus æthram
Vidit eos, sese terris vbi reddidit Eos :
In lacrymas illos etiam conspexit euntes,
Quando peragrato iam Sol decessit Olympo.
Non cantus volucrum, non, qui per saxa volutus
Purior electro fluuius petit arua, mouere,
Non pecudum lusus animos, non soluere possunt
Tristitia suaues prata exhalantia odores.
Propitij promissa Dei mærentia mulcent
Corda tamen, tristiq₃ ferunt solatia menti.

Hæc autem geminos coniux mala sustulit inter
Heu viro natos (hoc fecit nomen Adamus
Viuentum matri) & magnam spem corde secavit.
Vltorem Satanae poscunt iam fata Cainum,
(Lata ait:) hic Vir, hic est, qui nos in pristina red-
Aurea per terras qui rursus secula cōdet. (det,
Ille

Ille foci gratos superis imponet honores,
Et pater omnipotens, hoc sacra ferente, benignam
In nos accipiet mentem. at diuersa sedebat
Aethereo longè regi sententia. Amantis
Cura in primigena stat Adami tota Caine:
Isq³ colit patrias campis exercitus artes,
Cumq³ patre incuruis incumbere gaudet aratris,
Imperat & ruri, ac versa dat semina terra.
Sed frater custos pecori, & datur esse magister.
Huicq³ piam probitas mentem seruabat: at ille
Veram de tumido pietatem corde fugabat,
Et sibi diuinum spe precipiebat amorem,
Iusticiam propter vanam, ortus propter honorem.

Iam cita per multas repetitis tempora Phœbus
Duxerat æstates annis: cùm pinguibus ambo
Sacra simul donis cumulant altaria fratres.
Marmoreamq³ Cain exquirat fruge per aram
Cœlicolùm pacem, & præcingit flore superbus
Tempora, fertq³ animum cœlo, & sic ore precatur:
Facta tibi sacra dexter adi, semperq³ petitum
Da Pater auxilium, quoniam pietate meremur,
Primigenaq³ ingens gerimus nomenq³ decusq³.
Sic ait: hæc autem non condidit aure Creator
Vota, sed est odium cœlo testatus ab alto:
Nullus enim spicas ignis diuinitus hausit.
Ducit ouem, & cultrum iugulo supponit Abelus,
Mucronemq³ aries collo tener accipit vnâ,
Ictus & in quassam claua procumbit humum bos,
Et densa imbuitur latum pinguedine saxum:
Ac talem supplex dat pastor ad æthera vocem:
Seminiis o ergo, Deus, iræ parce, quod olim

Grata

Grata libens, velut hic tibi victima cōcidet, agnus.
Nec mora: cum magno rumpit se flamma fragore
Nubibus, & multum dissectis carnibus ignem
Comprendit focus, atq; rotant incendia fumum.
Terribilis furor hīc fratri sub pectore surgit,
Nec sese capit ira: velut, cūm robora pascens
Suggestitur pleni costis Vulcanus aheni,
Exultant latices aestu, fumosq; vomentis
Vis furit intus aquae, canusq; exuberat amnis.
Agrestiq; pius carmen dum tentat auena,
Inter oues recubans, pastor, montesq; benignum
Et silvas resonare docet regemq; patremq;
Diuūm hominumq; simul: peragit crudelia diris
Fata Cain miseri, sauoq; hunc occupat ictu,
Inq; cruentata moribundum porrigit alto
Vulnere corpus humo. sed pœnas ira poposcit
Numinis, & multos homicidam erroribus agros
Explere, & vacuis ignotum querere terris
Exilium, ac vitam trahere in mœrore coëgit.
Mœnia Nodæa tandem is componit in ora,
Nomen & Hanocchi fingit de nomine nati,
Impuroq; nouam condit de sanguine gentem:
Quæ cecidit dein tota tamen, simul imbribus aucta
Tellurem indomito presserunt æquora fluctu.
Quis verò miretur adhuc, iam tempora multo
Crimine facta trahi, scelerumq; incumbere cura
Pectora, supremas nutans dare quando ruinas
Cum cœlo parat orbis: Adæ cum prima Cainus
Peccati soboles ita sollicitetur amore?
Primigenūm heu noxã, fraudes heu demonis, ambo
Quis capti illicitas fregerunt morsibus escas.

F I N I S.

00 A 6436

ULB Halle
004 931 300

3

DE
PRIMA HEBDO
MADE,

16

Seu
MUNDI HOMINISQVE
ortu, & huius lapsu,
CARMEN,
scriptum
à

PAVLO DIDYMO
TORGENSI.

Exod. 23, & Psal. 50.

Coram Deo palmas inanes pandere
Haud conuenit: Quæ dona ferri præcipit
Ergo sibi Numen? Tagi num munera,
Gangisue? rari num liquorem balsami,
Thurisue glebas, aut Eoi vellera
Bombycis, hinc quæ circum & hinc septemplici
Getula Mzandro cucurrit purpura?
Num fortè præbendum ignibus sacris bouem?
Non hæc Deus uult dona? Cur? omnes habet,
Quas æquotis gurges uehit, quas sustinet
Tellus, opes. Ferri precem & grates cupit
Tantum sibi: cæloq; summè uiuimus
Chari, Deum si laude grati tollimus.

L I P S I Æ

Iohannes Rhamba excudebat Anno
virginis partus 1569.

Farbkarte #13

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

B.I.G.

Centimetres

